

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er en uændret genfremsættelse af følgende beslutningsforslag:

- Nr. B 12 fra folketingsåret 2000-01. Se Folketings-tidende 2000-01, forhandlingerne side 968 og tillæg A side 1312 og 1316.
- Nr. B 34 fra folketingsåret 1999-2000. Se Folke-tingstidende 1999-2000, forhandlingerne side 1883 og tillæg A side 2532 og 2536.
- B 18 fra folketingsåret 1998-99. Se Folketingsti-dende 1998-99, forhandlingerne side 1249 og 6802, tillæg A side 1531 og 1534 og tillæg B side 1040.
- B 42 fra folketingsåret 1997-98, 1. samling. Se Fol-кетинgstidende 1997-98, 1. samling, forhandlingerne side 2256 og tillæg A side 1336 og 1339.
- Nr. B 85 fra folketingsåret 1996-97. Se Folketings-tidende 1996-97, forhandlingerne side 4311 og 7070, tillæg A side 2881 og 2982 og tillæg B side 822.
- Nr. B 30 fra folketingsåret 1994-95. Se Folketings-tidende 1994-95, forhandlingerne side 1195 og 2192 og tillæg A side 994.

Det må være en grundlæggende ret, at arbejdsgive-re og lønmodtagere frit kan slutte sig sammen og op-rette arbejdsgiverforeninger og fagforeninger efter eget valg til varetagelse af deres økonomiske og socia-le interesser. Omvendt må det også stå enhver frit for at undlade at melde sig ind i disse foreninger.

Den nugældende lovgivning

Danmark har ved lov indført en foreningsfrihed, der dog kun gælder for personer, som er ansat forud for indgåelse af eksklusivaftaler. Det betyder, at personer, der ønsker ansættelse i et firma, vil kunne tvinges til at melde sig ind i faglige organisationer mod deres eget ønske. Foreningsfrihedsloven er således, som ne-denfor beskrevet, ikke dækkende for den negative fore-ningsfrihed.

Endvidere har Danmark indført muligheden for, at medlemmer af faglige organisationer skal udfylde en frameldingskupon, hvis de ikke ønsker at bidrage til politiske partier. Desværre har medierne tydeligt af-dækket, at den regel ikke overholdes, og at medlem-

mer, som har benyttet deres ret til at melde fra, allige-vel må se deres kontingentmidler gå til politiske partier eller annoncer, der anbefaler bestemte politiske partier og kandidater. Muligheden for at bruge en framel-dingskupon er derfor kun at betragte som en narresut, der ikke har nogen egentlig virkning på de faglige or-ganisationers brug af midler til politisk agitation. Der-for er det nødvendigt at gennemføre en reel forenings-frihed og dermed afskaffelse af eksklusivaftaler, hvis man ønsker at sikre medlemmer mod, at deres kontin-gent bliver brugt til politisk arbejde mod deres vilje.

Eksklusivbestemmelsernes udbredelse

Eksklusiv- og fortrinsbestemmelser er accepteret på det danske arbejdsmarked. Bestemmelserne indebæ-rer, at ansatte er forpligtiget til at være medlem af en bestemt faglig organisation. Eksklusiv- og fortrinsbe-stemmelser er et betydeligt problem på det danske ar-bejdsmarked. Et betydeligt antal lønmodtagere er tvangsindmeldt i bestemte faglige organisationer som følge af eksklusiv- og fortrinsklausuler. Der findes in-gen præcis opgørelse over antallet af lønmodtagere, der er underlagt en eksklusivaftale. Efter Kristelig Fagforenings skøn er mindst 200.000 lønmodtagere omfattet af eksklusiv- og fortrinsklausuler. Dansk Ar-bejdsgiverforening har foretaget et forsigtigt skøn, der tyder på, at mindst 230.000 lønmodtagere er bundet af disse bestemmelser. Dansk Arbejdsgiverforening når frem til tallet på følgende måde:

- I virksomheder organiseret i DA's medlemsorga-nisationer skønnes mindst 60.000 arbejdstagere at være omfattet af en eksklusivbestemmelse.
- På organiserede virksomheder uden for DA-om-rådet skønnes mindst 50.000 arbejdstagere at være omfattet af en eksklusivbestemmelse.
- På uorganiserede virksomheder skønnes ca. 120.000 arbejdstagere at være omfattet af eksklu-sivbestemmelserne.

Aftalefriheden påberåbes ofte i forbindelse med indgåelse af eksklusivaftaler. Arbejdsgiverne må sige nej til eksklusivaftaler. Imidlertid må det konstateres, at aftalefriheden kun er teoretisk. Uorganiserede ar-